STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
Wydanie z dnia 21.05.2024

w Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu”
Spis treści:
Rozdział 1. Postanowienia ogólne
Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem podmiotu leczniczego.
Rozdział 3. Katalog zachowań zabronionych.
Rozdział 4. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji.
Rozdział 5. Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania.
Rozdział 6. Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.
Rozdział 7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
Rozdział 8. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.
Rozdział 9. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.
Rozdział 10. Postanowienia końcowe.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne.

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu”z siedzibą w 41-300 Dąbrowa Górnicza ulał.Tadeusza Kościuszki 19/3a, zostały opracowane w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r.o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:
1) krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
2) przemocy fizycznej – należy przez to rozumieć celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być wszelkiego rodzaju urazy fizyczne m.in.: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
3) przemocy psychicznej – należy przez to rozumieć wszelkie działania wpływające negatywnie na psychikę małoletniego m.in.: powtarzające się poniżenie, upokarzanie i ośmieszanie, wciąganie w konflikt osób dorosłych, manipulowanie małoletnim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest w stanie sprostać;
4) przemocy seksualnej – należy przez to rozumieć angażowanie małoletniego w aktywność seksualna przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
5) małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia lub nie zawarła małżeństwa (w wyniku którego uzyskała pełnoletniość);
6) opiekunie – należy przez to rozumieć opiekuna faktycznego/prawnego – osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim;
7) kierownictwie – należy przez to rozumieć kierownika podmiotu leczniczego, jego zastępców, pełnomocników oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;

8) personelu – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w Przychodniach Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu", które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
9) standardach – należy przez to rozumień niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;
10) zatrudnieniu – należy przez to rozumieć nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej (kontraktowej);

3. Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo podmiotu leczniczego.
4. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.
5. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialny jest kierownik podmiotu leczniczego.
6. Właścicielowi podmiotu leczniczego-Dorocie Gaworek-Boroń, powierza zadania, o których mowa w standardzie 5.
7. Przed zatrudnieniem jakiekolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
8. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
9.W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy przeprowadzić jego weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw wskazanych w standardzie 8 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa. Kierownik podmiotu leczniczemu uprawniony jest ponadto do zobowiązania cudzoziemca do złożenia odpowiedniego oświadczenia o niekaralności. Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Zatrudnić w Przychodniach Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu" można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, których
mowa w standardzie 8.
11. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia, wzór którego stanowi załącznik nr 1 do standardów.
12. Kierownik podmiotu leczniczego co najmniej raz do roku w lipcu, dokonuje przeglądu Rejestru Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym, ustalając
czy członek personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, nie został wpisany do tego rejestru;
2) odbiera oświadczenia od członka personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, o tym, że nie został on wpisany do Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w standardzie 8 oraz że nie toczy się wobec niego postępowanie przygotowawcze lub sądowe dotyczące tych przestępstw. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2

do standardów.
13. W przypadku powzięcia informacji o:
1) wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w standardzie 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi;
2) skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w standardzie 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie rozwiązuje z nim umowę będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje go ze stanowiska.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu"w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra.
2. Członkowie personelu oraz kierownictwo
- traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
-dbają o przestrzeganie ich praw pacjenta;
-respektują ich prawo do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych;
- w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania adekwatnie do wieku, jednocześnie starając się minimalizować strach i lęk wynikający z sytuacji oraz dążą do uzyskania aprobaty na udzielane świadczenia zdrowotne;
-dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym.
3. Każda osoba zatrudniona w podmiocie leczniczym, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktu w kontaktach z tym małoletnim.
4. Jeżeli małoletni swoim postępowaniem dąży do nawiązania z członkiem personelu kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym bądź nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie, stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem małoletniemu konieczność zachowania granic strefy osobistej.
5. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę opiekuna według przepisów prawa polskiego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
6. Badanie małoletniego należy wykonać w obecności jego opiekuna.
7. Kontakt fizyczny z małoletnim odbywa się jedynie podczas wykonywania świadczeń medycznych, za zgodą opiekuna i za zgodą małoletniego – w przypadku ukończenia przez niego 16 roku życia lub zawarcia małżeństwa.
8. Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
9. Należy zachęcać małoletniego do przyjmowania asertywnej postawy, wyrażania własnych opinii, informowania o własnych odczuciach.
10. Małoletniego i jego opiekuna należy poinformować o możliwości zgłoszenia niewłaściwego zachowania pracownika Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu"względem małoletniego,
wypowiedzianych przez niego słów, wykonywanych gestów lub innego zachowania, które wywołało uczucie dyskomfortu/ zaniepokojenia lub było obraźliwe/krzywdzące.
11. Małoletniego i jego opiekuna mogą dokonać zgłoszenia każdemu pracownikowi Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu", który zobowiązany jest powiadomić o tym Kierownika Przychodni lub osobę odpowiedzialną za realizację Standardów.
11. Członkowie personelu zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3

Katalog zachowań zabronionych

1. Zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich - zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej (werbalnej).
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
3. Zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym.
4. Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
5. Nie należy ujawniać informacji wrażliwych dot. dziecka wobec osób nieuprawnionych.
6. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
7. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego opiekuna.
8. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

Rozdział 4
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji.

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
- sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
- zachowań rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownikowi podmiotu leczniczego;
-naruszenia standardów – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
2. Podejrzenie naruszenia standardów, w szczególności poprzez krzywdzenie małoletnich, można zgłaszać kierownikowi podmiotu leczniczego
3. Kierownik podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy ,zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania kierownik podmiotu leczniczego dokumentuje.
4. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. W przypadku zaobserwowania, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
6. W sytuacji opisanej w standardzie 5, w przypadku:
-ubóstwa – można porozmawiać z opiekunem małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej;
-zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania oraz poradniach specjalistycznych;
- przemocy – należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.
7. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownik podmiotu leczniczego sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

Z wniosku sporządza się notatkę.
8. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.
9. Informację o podjętej interwencji umieszcza się w dokumentacji medycznej dziecka.
10. W placówce prowadzony jest Rejestr zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, który stanowi załącznik nr 4.
11. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
-ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" 800 120 002;
- Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Rozdział 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania
1. Kierownik podmiotu leczniczego nie rzadziej niż co rok dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.
2. Członkowie personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać swoje uwagi do standardów do kierownika podmiotu leczniczego.
3. Kierownik podmiotu leczniczego może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

Rozdział 6
Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania
1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym. Standardy znajdują się:
- w budynku podmiotu leczniczego na tablicy informacyjnej;
- w recepcji oraz
- na stronie internetowej podmiotu leczniczego pod adresem www.manufaktura-usmiechu.pl

2. Każdy małoletni lub opiekun małoletniego może otrzymać kopię standardów dostępnych w recepcji do wglądu.
3. W oparciu o standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Skrócona wersja standardów stanowi załącznik nr 3.

Rozdział 7
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie
1. Podmiot leczniczy zapewnia dostępu do sieci Internet.
2. Dostęp do sieci Internet jest zabezpieczony hasłem oraz tak skonfigurowany, że uniemożliwia wchodzenie na strony:
- o treści pornograficznej lub erotycznej;
- przedstawiające obrazy przemocy lub okrucieństwa wobec innych ludzi lub zwierząt;
- witryny hazardowe;
- niemodyfikowane pokoje czatu.

Rozdział 8
Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy
1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego, kierownik podmiotu leczniczego ustala plan jego wsparcia wraz z jego opiekunem, o ile to nie on dopuszcza się krzywdzenia.

2. O ile to możliwe, po ustaleniu planu wsparcia kierownik podmiotu leczniczego wysłuchuje zdania małoletniego i je uwzględnia.

Rozdział 9

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i RADY (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.
2. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
3. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiejkolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna tego małoletniego.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
5. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer monitoringu wizyjnego służących do rejestracji obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody opiekuna małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

Rozdział 10

Postanowienia końcowe

1. Standardy względem osób zatrudnionych w Gaworek-Boroń Dorota Stomatologia „Manufaktura Uśmiechu”mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są oni zobowiązani.
2. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia. Ogłoszenie standardów odbywa się poprzez ich opublikowanie w formie określonej w standardzie 1 Rozdział 6.
3. Kierownik/ Właściciel podmiotu leczniczego uprawniony jest do dokonywania zmian standardów. Zmienione standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia w sposób określony w standardzie 1 Rozdział 6.Załącznik nr 1